

[Pelle Voigt]

om at fremtvinge en dansk udmeldelse af NATO. Forespørgerne er udmærket klar over, at der i dette folketing er et stort flertal for det danske NATO-medlemskab, hvor meget vi end kan beklage det og ønske at modarbejde det, men naturligvis kan Danmark ikke føres ud af afhængigheden af NATO gennem kupagtige parlamentariske manøvrer af den ene eller den anden art. Kun et bredt flertal i befolkningen og et bredt flertal i folketinget er i stand til at træffe en så afgørende beslutning om ændringer i Danmarks sikkerhedspolitiske tilknytningsforhold, og det er naturligvis forespørgernes håb, at et sådant flertal kan skabes så hurtigt som muligt.

Da forsvarsministeren har været så venlig på forhånd at udlevere sin tale til ordførerne, er det mig muligt direkte at tage udgangspunkt i nogle af de betragtninger, som fremkommer i talen.

Jeg skal tage udgangspunkt i én meget interessant passage i ministerens tale. Ministeren sagde:

»Når der her i tinget såvel som ude i befolkningen er et stort flertal for NATO, vil jeg gå ud fra, at der også er en accept af NATOs strategi og den holdning, som jeg netop har givet udtryk for.«

Jeg tror, ministeren netop her rører ved et kernepunkt i debatten, for sådan som ministeren fremstiller sagen, forholder det sig jo aldeles ikke. Ministeren har helt ret i, at der både i folketinget og i befolkningen er et stort flertal for Danmarks fortsatte NATO-medlemskab, sådan som jeg også var inde på tidligere, men interessant nok forholder det sig sådan, at der samtidig i befolkningen er en udpræget modstand mod NATOs øjeblikkelige atomvåbenpolitik.

Det vil jeg godt illustrere ved at henvise til en gallupundersøgelse i Berlingske Tidende fra den 4. juli 1983. I den pågældende opinionsundersøgelse spørges såvel NATO-tilhængere som NATO-modstandere, om de ønsker opstilling af NATOs 572 nye mellemdistanceraketter, uanset om styrkeforholdet mellem Sovjetunionen og USA ændres herved.

Resultatet er overordentlig markant og meget interessant, for skønt vi ved, at næsten 70 pct. af den danske befolkning i dag bakker op om Danmarks medlemskab af NATO, viser opinionsundersøgelsen i Berlingske Tidende, at 58 pct. af den danske befolkning er imod i hvert fald den del af NATOs atom-

strategi, som vedrører opstillingsdelen af NATOs dobbeltbeslutning fra 1979.

Det bør måske mane ministeren til yderligere eftertanke, at 50 pct. af NATO-tilhængerne i den pågældende undersøgelse er modstandere af NATOs atompolitik på dette område, mens det vel siger sig selv, at en endnu større procent, nemlig 87 pct., af NATO-modstanderne er modstandere af raketternes placering i Vesteuropa.

En sådan holdning kan man naturligvis kalde paradoksal, og man kan også med visse internationale højreorienterede medier hånligt tale om danmarkisering, men der er vel først og fremmest tale om, at et bredt befolkningsflertal, som mener, at NATO i dag stadig er den bedste sikkerhedsgaranti, er blevet skræmt over udviklingen i den amerikanske atomvåbenstrategi. Den amerikanske atomvåbenstrategi er naturligvis i vid udstrækning lig med NATOs samlede atomvåbenstrategi.

Den nuværende amerikanske regerings udtalelser om muligheden for at føre begrænset atomkrig i Europa, for at udvikle evnen til et overraskelsesangreb med kirurgisk præcision, for at vinde en atomkrig – i sammenhæng med udtalelser om den internationale situation, der snarere synes inspireret af den lettere underholdningsindustri eller folkeeventyrenes primitive opdeling af verden i godt og ondt, hvor det gode knuser det onde – har med rette bibragt mange en frygt for, at verden bevæger sig mod en tredje verdenskrig udkæmpet bl.a. med atomvåben.

At denne frygt også er udbredt i USA, bl.a. blandt tidligere præsidentrådgivere i atomare spørgsmål, understreger kun yderligere, at der ikke er tale om en angst for spørgsmål. Oprustningsvanviddet har med den nuværende atomvåbenudvikling nået højder, som verden endnu aldrig har set mage til. Muligheden for krig som følge af en fejlslagen politisk pression og spekulation eller som følge af en teknisk fejl er rykket os alle tæt ind på livet; og det er baggrunden for de stærke, omfattende fredsbevægelser, der er vokset frem i hele den vestlige verden i de seneste år, og det er også baggrunden for de fredsbevægelser, der nu illegalt arbejder mod atomoprustningen i de østeuropæiske lande.

Danmarks placering i NATOs atomstrategi er betinget af en række forhold, hvoraf ministeren var inde på nogle i sin tale. Da